

פרוטוקול מס' 104/ג

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום ג', ה' בתמוז
תשי"ד (6.7.54), בשעה 16.00

בנקאים חברי הועדה:

- י. גורי
- א. גניחובסקי
- י. פורדר
- א. סטופ
- ט. קלטר
- ח. אריאב
- א. הרצפלד
- ט. בז'רנו
- י. בדר
- ט. דיין
- ק. לוז

סדנאים:

- מר הורוביץ
- מר בר יוסף - תפקח על הבנקים
- מר קיטרון - מטעם משרד המטפטים
- מר וינס - מטעם משרד המטפטים
- מר ספינק - מטעם האוצר
- מר בזק - מזכיר הועדה

סדר-היום: 1. הצעת חוק בנק ישראל, תשי"ד - 1954

היג'ר י. גורי:

פותח את הישיבה.

אנו עוברים לדון בהצעת חוק בנק ישראל.

ס. קלטר:

לסדר: האם לא היה כדאי להזמין את באי כוח הבנקים על מנת שיטפיעו את העד תיהם? - מאחר שיש בחוק סעיפים הנוגעים לבנקים, כדאי היה לסמוע את חוות-דעתם.

מר הורוביץ:

הצעת חוק זו עתה לדיון לפני הועדה המיעצת לבנקאות והיא אוסרה פה אחד על ידי הועדה. אני טוכן להעמיד לרשות חברי הועדה את הפרוטוקול של הישיבה בה אוסרה הצעת החוק. הוצעו כמה תיקונים טכניים אשר יובאו לפני ועדת הכספים. היתה רק בקודה אחת, שעליה נמנעה הועדה המיעצת לבנקאות להביע את חוות-דעתה; היתה זו השאלה בקשר להנהלה או לא הנהלה. הנימוק היה ששאלה זו אינה טכנית כי גם מדינית. ועדה מיעצת זו מפורנה על ידי האוצר לענין הבנקאות. מטעם המטלה משתתפים בה מר ספיר, מר בר-יוסף ואנוכי, ומטעם הבנקים מר הופיין, מר ברט, מר טרקוס, מר הרנפלד, מר דקנלי, מר זברטקי ומר בר-אל. אנשים אלה מייצגים את כל הבנקים החשובים.

הוא הדין לגבי הועדה המיעצת לעניני אשראי קואופרטיבי.

היג'ר י. גורי:

בדרך-כלל דלת ועדת הכספים פתוחה כספונים אליה גופים הנוגעים בדבר; אולם היא סגורה מזמינה כשמתברר לה, מתוך הדיון, שיש צורך בחוות-דעת של יודעי דבר.

ברצוני להביא לידיעת חברי הועדה כי קבלתי מברק בשם הבנקים שאינם מיוצגים בוועדה המיעצת לבנקאות. (קודה את המברק)

אנו עובדים לדיון בסעיפי החוק.

סעיף 2

י. בדר:

אשר לכלל שהסדינה תהיה אחראית לכל התחייבויות הבנק; אבי חושב שדרוש סעיף מטובה נוסף, לפיו בסידה שלהתחייבויות הסדינה דרושה החלטה של הכנסת או ועדה שלה, תהיה טעונה גם התחייבויות הבנק להחלטה כזו. בכדי שהמטלה תוציא ביירות ערך לשוק - היא מוכרחה להביא חוק לכנסת; בכדי שהמטלה תיתן ערבות - היא זקוקה לאישור ועדת הכספים; אינו חושב שאפשר לתת לבנק הטמלכתי סמכות גדולה יותר מאשר יש למטלה. כי אם נאמר שהסדינה אחראית לכל התחייבויות של הבנק לפי חוק זה, פירוש הדבר שהסדינה אחראית על התחייבויות הבנק כפי שהיא אחראית בעד התחייבויות המטלה. אין אבי חושב שהבנק צריך להיות בענינים אלה יותר חופשי מאשר המטלה, כי אם דין הבנק צריך להיות כדין המטלה.

ד. הרוביץ:

הבעיה הזו שעורר ח"כ בדר - נביח, אם הבנק יכול להוציא ביירות ערך שהמטלה אחראית להם וכדל - היא אמנם קיימת אבל אינה נוגעת לסעיף זה. כאן יש שאלה פשוטה: יש שני סוגי בנקים - בנק מרכזי וחברת מניות; במקרה זה כל המניות הן קניין המטלה, וברור שהיא אחראית כיוון שהיא בעלת המניות. כאן מדובר על שורה של טרנסקציות שהמטלה אינה עושה אותן, ועל כל זה היא אחראית מפני שהבנק שייך לה. וגם מפני שהבנק נמצא תחת פיקוחה של המטלה - אם על ידי זה שהיא בטחה מפקחת ואם על ידי זה שהיא טמנה את הנהלת הבנק.

פ. קלטר:

אבי חושב שצריך להגביל זאת באופן שיהאמר, כי התחייבויות הבנק טעונות אישור המטלה.

פ. הרוביץ:

הרי זה ענין של אלפי טרנסקציות.

ס.א. בניחובסקי:

אבי חושב שהחוק צריך להתחיל בתפקידי הבנק ואחרי כן סמכותו ונהלתו.

א. הרצפלד:

האם נכון הדבר שהסמכויות כמו נתינת ערבויות, למשל, תעבורנה לידי הבנק?

ד. הרוביץ:

לא. כאן מדובר על טרנסקציות שוטפות של בנק.

היו"ר י. גורי:

דרושני שהגיון מחייב לחזור לנושא זה לאחר שבדע מה יהיו תפקידי של הבנק.

י. פורדר:

אבי הבינותי את מטענותו של הסעיף הזה כסעיף הבא לחוק את עמדת הבנק. פירוש הדבר שהסדינה אינה יכולה לוטר שהאחריות מקיפה רק את סכום המניות של הבנק, כנהוג בחברה בערבוין סוגבל, כי אם כאן הערבות חורגת מהתקומים של "ערבוין סוגבל". אולם התעוררה פה השאלה, מה במקרה שהבנק ינהל עסקים ויכנס בהתחייבויות המטלה עול יותר מדי גדול על תקציב הסדינה.

י. בדר:

לפי הסעיף הזה הבנק יוכל לתת ערבויות; ערבויות הבנק מטקלן בערבויות המטלה, ואם הסדינה אחראית על התחייבויות הבנק, פירוש הדבר שהיא אחראית בעד ערבויותיו. זה נותן אפשרות למטלה השלטת על הבנק לתת ערבויות בלי אישור הכנסת או ועדה של הכנסת.

ד. הרוביץ:

הסעיף הזה אינו מטנה ולא כלום, כי מאחר שהמטלה היא בעלת הבנק, מטילה יוצא שהוא סעיף דקלרטיבי בלבד. בין אם הדבר כתוב או לא כתוב, המטלה אחראית על כל התחייבויות הבנק.

פ. וינס:

מה שד"ר בדר הזכיר, בנוגע לחוק הערבויות מטעם הסדינה - הקובע פרוצדורה מיוחדת לקבלת ערבות - אינו שייך לסעיף זה. כאן לא מדובר על ערבויות מטעם הסדינה. בטעיף 40 (א) נאמר, המטלה רשאית, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לערוג בשם הסדינה להלוואה כזו; פירוש הדבר, שכאשר המדובר הוא בערבויות הסדינה, אנו שומרים על אותם הסייגים שקיימים בחוק הכללי.

י. בדר:

אבי מתכוון על ערבויות שינתנו על ידי הבנק.

סר וינס:

כאן מדובר על התחייבויות שהבנק מחייב ולא על ערבויותיו. המדובר הוא באחריות המטלה

כלפי הבנק ולא כלפי חוץ.

היו"ר י. גורדי:

אנו נעבור בינתיים לסעיף 3 ובחזור 302 לסעיף 2.

סעיף 3

סר הורוביץ:

סעיף זה אינו מוסר כל סמכות לבנק, זהו סעיף דקלרטיבי. אוכל להראות לכם 6 חוקים של כל מיני מדינות, ובכולם חוזר סעיף זה. הוא אומר לאור איזה רעיונות הבנק ינהל את מדיניותו. אולם סעיף זה בעצמו אינו נותן כל סמכויות, מפני שהבנק לא יוכל לעשות דבר שאינו בהתאם להוראות החוק, המופיעות בסעיפים שונים.

מ.א. גביחובסקי:

אני מציע סעיף 3 יבוא אחרי סעיף 2 (א).

(ב) לא טוב לי מדוע צריך לפרט בסעיפים הקטנים (1) ו-(2) את תפקידי הבנק ב"ייצובו של כוח הקניה של המטבע בישראל" ו"ייצוב ערכו של המטבע לצורך עסקאות כספיות בינלאומיות". בסעיף קטן (3) הייתי להוסיף אחרי המלה "ייצור" את המלה "ייצוא".

י. בדר:

ברוב החוקים בעולם - מחוץ לחוקים האנגלו-סקסיים, ונדמה לי שהם אינם דוגמה קלסית לחוק זה - אינו קיים הדבר הזה של "אולטרוריס". דוקטרינה זו אומרת, שגוף מאוגד אינו יכול לעסוק, אלא באותם הדברים המפורטים באותו מסך המגדיר את סמכויותיו. אצלנו, כל גוף מאוגד מוגבל בהתאם לכך, ואם הוא יעשה דבר שבית-המשפט יחליט כי זה בניגוד לסמכויותיו, הרי יהיה זה עסק "אולטרוריס" וסנהל הגוף אחראי באופן אישי על כך. בחוץ כאן לכתוב במפורט, שהגבלה של "אולטרוריס" אינה חלה על בנק זה.

(ב) יש כמה דברים בסעיף זה שאני מסכים להם בליח ברירה, שהבנק מוכרח לפעול לפי הוראות החוק, וכן לפי מדיניות הכלכלית של המטלה, מדיניות שתהיה למטלה ברגע מסויים. אולם הוסיפו כאן 3 פרקים קונקרטיים שיש לי לגביהם כמה הסתייבויות. עצם העובדה שהפרידו בין הסעיפים הקטנים (1) ו-(2) היא מעודת עניות בשביל המטבע שלנו. באיזה מקרה יש מקום לסני הדברים גם יחד? - כאשר ערך המטבע הוא סלאכותי, כלומר מבוסס על פיקוח, אז באופן טבעי יש ערך שונה למטבע בארץ ובחוץ לארץ, ובדרך-כלל ערך המטבע בחוץ לארץ קטן יותר מאשר בארץ.

(ג) אני רואה סתירה בין הסעיפים הקטנים (1) ו-(2) לבין סעיף (3), כי סעיף (3) הוא פנוגד מטבעו לסנייה הראשוניים. אינני אומר שאי אפשר להסיג שלטת המטרות האלה, אבל בפרקטיקה צריך לוותר על הדבר האחד לטובת השני. על מנת לשמור על הכנסה לאומית גבוהה, בחוץ לפעמים להוציא כסף נוסף, וזה בניגוד ל"ייצוב ערכו של המטבע". אינני אומר שאי אפשר למצוא דרך ביניים, אבל טכל מקום סתירה זו קיימת. אני חושב שטוב לבטל את כל הסעיפים הקטנים האלה, ולהסתפק רק באטירה הכללית, בהתאם למדיניותה הכלכלית של המטלה.

ה. אריאב:

אני רוצה שאנו נבחין בין תפקידי הבנק לבין סמכויותיו. כעת אנו דנים על תפקידי הבנק, ולדעתי חסר בחוק סעיף על סמכויות הבנק. מדובר כאן על סמכויות הנגיד, אבל לא יתכן שלגוף מאוגד, שמסומנים תפקידיו באופן דקלרטיבי, לא יהיו סמכויות.

אשר לתפקידי הבנק; אני מבין שזהו סעיף דקלרטיבי; אם כך - או שמגדירים את התפקידים בצורה כללית, ולא מפרטים אותם - ואז המוסד יכול בגדר ההגדרה הכללית לעשות כל מה שהוא רוצה - או שמפרטים את כל התפקידים. פה ניסו להגדיר את תפקידי הבנק באופן קונקרטי, ואנו נתקלים בחסר. אינני מסכים אם ח"כ בדר שיש סתירה בין סעיפים (1) ו-(2) לבין (3), וגם הוא הודה שאפשר למצוא דרך ביניים. אני חושב שצריך לאחד סעיפים (1) ו-(2). אולם אם בסעיף (3) נאמר בפירוש "ייצוב, תעמולה והכנסה לאומית בישראל", למה לא להוסיף, עידוד השקעת כספים, למטלה? כפי שהמדינה מעונינת בייצור, היא גם מעונינת בהשקעות כספיים.

אני הייתי מעדיף לא לפרט את תפקידי הבנק - כי זהו רק פירוט דקלרטיבי - ואז הבנק יוכל לעסוק בכל דבר, בגדר הסכמיות שניתנו לו, ואחרת - נאסר להוסיף בפירוט עוד מספר דברים.

אשר לפסוק, בהתאם למדיניות הכלכלית של המדינה, לי נדמה שצריך להוסיף כאן, בהגבלה לחוק זה.

ג. לונג:

שלטת הסעיפים הקטנים מבטאים מדיניות, והמדיניות נקבעת לפי התנאים, אני יכול להניח שיכולים לקרות שני דברים: מלחמה, או עליה גדולה. בשני המקרים האלה תהיה אינפלציה. אני שואל: כיצד יתישבו במקרה זה תפקידי הבנק, כמפורטים בחוק, עם המדיניות האינפלציונית? בשאלת השאלה, למה בכלל צריך בחוק להכניס סעיפים המבטאים מדיניות, בעוד שיכול לבוא זמן שהמדיניות תהיה אחרת. דומני שבמקום, המדיניות הכלכלית של הממשלה ספיק לכתוב, בהתאם למדיניות הממשלה.

ד. בן צור:

נדמה לי שבסעיף זה צריך להוסיף טפס האוסר שתפקיד הבנק הוא לבצע הוראות הממשלה, בגדר תפקידיו. אם אינני טועה סעיף כזה מהווה היסוד בחוקים דומים בהרבה ארצות.

(ב) אשר לסעיפים הקטנים (1), (2) ו-(3); מה יהיה מצבו של הבנק, אם הוא ינהל, במסיבות סטוייטות, מדיניות מנוגדת לאחד משלש התפקידים האלה בכוונה מראש? הרי הוא יכול לנהל במסיבות סטוייטות מדיניות של הקטנת רמת הייצור, הגבלת הייצור, ובמקרה כזה יצא הבנק פועל נגד תפקידיו.

(ג) אשר לפסקה, להסדיר ולכוון את מערכת האשרות והבנקאות בישראל, ברצוני לשאול מה הן האימפליקציות הנובעות מזה. האם אנו איננו קובעים שלממשלה, על ידי הבנק המסלכת, תהיינה סטכיות שאין לה כיום, בקשר עם הנהלת בנקים מסחריים?

ה. יור' י. גורן:

אם אני הבינותי היטב, סעיף זה של תפקידי הבנק ערוך ומתאים למצב נורמלי, לא למצב של מלחמה, ואז יש לבנק תפקידים סטוייטים, כפי שהם מפורטים בצורה כוללת. כמובן שגם יקרה משהו שיחייב את הבנק לסטות מהעקרונות הללו, אז כוחה יפה של הפסקה, בהתאם למדיניות הכלכלית של הממשלה.

ט. הורוביץ:

סעיף 3 אינו קובע מדיניות כי אם מטרה, אידיאלסטוריים ורעיונות, שלגורם הבנק צריך לפעול. ראשית כל אני מסרב לקבל את ההסקפה הפסימית של חה"כ בדר, כי אי אפשר לטטור על רמה גבוהה של ייצור, תעסוקה והכנסה לאומית ויחד עם זה לייצב את כוח הקניה של המטבע. אפילו בתנאי מלחמה משתדלים להשיג את המכסימום מבחינת ייצוב המטבע, משתדלים לטטור על רמה סטוייטת. סעיף 3 אינו מדבר על מדיניות קונקרטיה, הוא מציב אידיאל סטוייטים, רעיון ידוע, והאידיאל הוא שיורי משקל על בסיס של רמה גבוהה, ואין זה אוטו שהיום צריך להשיג אידיאל זה. בעת מלחמה אנו מתרחקים ממנו, בעת שלום אנו מתקרבים אליו, ולגבי הבנק זה חוטב ובחוף כי האידיאל יהיה מצויין, המטרה תהיה מוגדרת, ולמעשה זוהי מטרה פוליטית במובן הטוב של המלה, מטרה למצב כלל המדינה.

אשר להצעה לאחד סעיפים קטנים (1) ו-(2) - אינני מתנגד לכך; אולם אני רוצה לציין, כי גם בחוקים של מדינות אחרות מופרדות שתי מטרות אלו. ישנה שאלה של רמת מחירים יציבה ויש שאלה של סער המטבע. שני דברים אלה, במשק שהוא לגמרי חופשי, שבו יש מטבע הניתן להמרה חופשית, מתמזגים לאחד, ובתקופת ביניים הם נפרדים. לכן צריך לטטור על שניהם, אבל אין כל התנגדות לחבר את שתי הפסקאות במשפט אחד.

לגבי הכנסנו בסעיף (3), עידוד השקעות וייצוא, ספני שסנייים אלה קשורים בייצור - ההשקעות הן לשם ייצור והייצור הוא לשם ייצוא. עם זאת אינני מתנגד לשתי הצעות אלו.

לשאלת חה"כ בז'רנו בקשר לאיפליקציות הנובעות מהפסקה, להסדיר ולכוון את מערכת האשראי והבנקאות בישראל; הסכומים שטעניק סעיף זה בקשר לבנקאות אינן אלא בתחום החוק הקיים על פיקוח על הבנקים. הפירוש הטעני של הדבר הוא, שהחלקה לפיקוח על הבנקים תעבור מהאוצר לבנק המסלכתי, ואין חוץ מזה שום איפליקציות נוספות.

י. פורדר:

אני משבטיש הכרח להכין תיקון לחוק הבנקים, מפני שלפי דעתי ניתן חופש יותר מדי גדול לבנק המסלכתי. אני מציע להשלים את הסעיף הזה על ידי תיקון חוק הבנקאות באופן ברור ומוגדר יותר.

סר הורוביץ:

אנו נפעל כפי שפעל האוצר עד היום, בהתאם לחוק הסנדטורי שטח טובה, פלוס הסכנו יות הניתנות לפי חוק זה בקשר להסדר האשראי.

י. פורדר:

מכיוון שהחוק הסנדטורי אינו מוטלם לגמרי, אני מציע לפנות אל סר האוצר בבקשה להציע תיקון לחוק הקיים.

י. בדר:

לסעיף 3 (3) אני מציע להוסיף את המלה "מלה" לאחר המלה "תעבורה"; כן להוסיף סימן (4) בו יהיה כתוב: "עליה המונית וקליטתה המהירה, רשת חיים גבוהה ופיתוח הארץ".

ס. בז'רנו:

אני בכל זאת שואל, האם הטלים, לכוון ולהסדיר אינן ניתנות לבנק המסלכתי יותר מסכנות מאשר נותנת פקודת הבנקאות, מחוץ לבעיית האשראי. אני מתכוון לסכנות לחערב בעצם קיומו של הבנק, פתיחת בנקים חדשים וכד'.

סר הורוביץ:

לא ניתנות מסכומים נוספות אלא לפי פקודת הבנקאות

4 סעיף

ס.א. גניחובסקי:

אני מציע להכניס סעיף זה לאחר סעיף 2 (א).

לתוכן הסעיף: מה פירושו, סניפים וסוכנים?

סר הורוביץ:

בנקים צריכים להוציא ולהכניס מטבע; אי אפשר להוביל כל יום מטבע לירושלים בטכוניות מסוריות מאחר שבהרבה ערים לא ברצה לפתוח סניפים, נמנה את הבנק הלאומי בתפקיד של סוכן שלנו.

ס. קלטר:

האם פירוש הטלים, בכל מקום אחר? מתייחס גם לחוץ לארץ?

סר הורוביץ:

לגבי סוכנים - כן.

י. בדר:

אני מציע לסחוק את הטלים, לפי הצורך.

סר הורוביץ:

אינני מתנגד.

5 סעיף

סר הורוביץ:

פירושו של סעיף 5 הוא זה: לפחלקת ההוצאה של האוצר ישנן הכנסות, המסכמות ב-3.5 - 4 מיליון ל"י, הנובעות מהריבית שמטלת המטלה על סטרי האוצר וסטרי המקרקעין. היות ולאוצר אין כסף חופסי, הוא לא יקבל את ההכנסות האלה עד אשר ישולט ההון לקרן הרזרבית.

ס. קלטר:

אינני מבין למה מבטלים את הון הבנק. אני חושב שהבנק יזדקק להרבה כסף, כי הוא יצטרך לסמן את כל הבנקים, סיפון הכלכלה בארץ, והוא לא יקבל פקדונות.

בניח שיהיו לבנק ררווחים; למה הוא צריך להחזיר אותם למטטלה? הרי הבנק המטלכתי הוא זרוע כלכלי של המטטלה, ואנו מעוניינים שהזרוע הזו תלך ותחזק.

י. בדר:

אני מתאר לך שההון יהיה ערובה שהבנק יקיים את התחייבויותיו; אולם ערוכה כזו דרושה כשאין אחריות סולידרית של המדינה על כל התחייבויות הבנק. יוצא מן הדבר שלבנק יהיו הון סמבטיח והון אחריות המטטלה. אני הייתי מעדיף שהמדינה תכניס לא 20 מיליון כי אם 40, 50 מיליון ל"י, בלבד שלא תהיה אחריות נוספת של המדינה על התחייבויות הבנק.

סר הרוביץ:

לא יתכן הדבר שהמטטלה אינה אחראית בעד הבנק שלה.

י. בדר:

אשר לצורת האמורטיזציה של ההון; אינני מבין את העניין כי לא נאמר בגלוי. אם רוצים לומר שהבנק יכול להחזיק ברווחים השייכים למטטלה עד סכום טכניסטי של 20 מיליון ל"י - הייתי מעדיף לומר זאת באותן מלים פשוטות, בלי ביירות ערך וברי התחייבויות. אין אף טלה על אחריות המטטלה לפדות 20 מיליון אלא ככספה היא, סכום זה אפשר יהיה לפדות רק ברווחים. אני הייתי אומר שהבנק ישאיר קרן של 20 מיליון ל"י בבעלותו, נוסף על כך עוד 30 או 40 מיליון, והרווחים הנוספים יעביר למטטלה.

סר הרוביץ:

על עניין זה של הון של בנק מרכזי שתנהל ויכוח בספרות הפיננסית זה עשרות שנים, ויש שתי דעות - שיש צורך ב**הון** ושאין צורך בהון. אביא לדוגמה את המסקנות אליהן הגיעו בוויכוח זה באקוודור: **מבחינה** תיאורטית גרידא, נבחרר שאין צורך בהון; אולם היות ויש מסורת של 100% דיסט גורמים פסיכולוגיים של אסון בבנק, כי מקובל הוא בכל העולם שלבנק מוכרח להיות הון, אי אפשר להימנע מזה, כי אחרת **במצב** סטיה טווייטת. הון הבנק של 20 מיליון ל"י הוא למעשה קטן, כי הבנק יעמוד ב-400 מיליון ל"י, אך זהו תשלום מס למסורת, שאי אפשר להתעלם ממנה. הסכום שקבענו הוא טובל, חד-פעמי, לא שללנו מהאוצר את הרווחים, והוא יצטרך להיות בסיס טיניסטי ולא יותר.

סעיפים 6 ו-7

אין הערות

סעיפים 8 ו-9

י. בדר:

אני מציע שבסעיף 9 (א) יהיה כתוב: "הנביד יהיה יועץ כלכלי למטטלה".

סר הרוביץ:

לבו חשוב שבעניינים פיננסיים חשובים יהיה רשאי הנביד לבוא ולחנות את דעתו בפני המטטלה בזכות ולא בחסד. הצעת חה"כ בדר למעשה טרחיקה לכת, אבל אני אינני מתנגד לה.

י. בדר:

סעיף 9 (ב) אני מבין שלעובדי הבנק המטלכתי יהיו תנאי עבודה אחרים מאשר לעובדי המדינה. לפי דעתי זהו נושא מאוד בכבד הטעון דיון מפורט יותר.

אשר לסעיף 9 (ג), לפי יהיה רשאי הנביד

להעביר לכל עובד בבנק סמטכניות לפי חוק זה, דומני שיש סמכויות בחוק זה שלא נהיה מעוניינים להעבירן לעובדים אחרים בבנק, בניח סמכות זו של יועץ למטטלה. לכן אני מציע לפרט כאן את היוצאים מן הכלל, אותן סמכויות שתהיינה שסורות לנביד בלבד.

סר הרוביץ:

הבנק המטלכתי מקבל על עצמו תפקידים כה חשובים, שהסביבה הקטנה ביותר עלולה לעלות במיליוני לירות. לכן הוא מוכרח להיזקק למנגנון עובדים מנוסה. הבנק יהיה מוכרח לקבל עובדים מבוגרים אחרים, ולא יתכן שהוא יוריד את תנאי עבודתם. **אנב** בנק ישראל להקלאות, שלא נוצר לפי חוק אלא ברטם, ואשר סייד למטטלה, טבעי היה בשבילו שקיבל את העדיפי הסכר הנהוגים בבנק הלאומי.

בכל העולם תנאי העבודה בבנקים מסלכתיים אינם שווים לתנאי העבודה בסגנון המסלתי. אני דורש הייתי מעדיף שהנגיד לא יהיה חופשי בקביעת תנאי העבודה של עובדי הבנק, שהחלטתו תהיה טעונה אישור המטעלה, או סוּטְד אחר, כפי שתמצאו לנכון. אולם אם יגבילו את הבנק למסדע ביחס לקבלת עובדים סטוטודות אחרים, יכריחו אותו להוריד את תנאי עבודתם, או יכריחו אותו לנהל את הבנק עם עובדים בלתי סטוטים - לא נוכל לנהל את הבנק.

היו"ר י. גורני:

טובן טאליו שהבנק זקוק לעובדים - ומספרם קטן - שצריך להשיג אותם בתנאים סיוחדיים;

הייתי מעדיף שנגיד הבנק יוכל להתקשר עם עובדים סטוייטים על ידי חוזים סיוחדיים, אשר התנאים הנקובים בהם חורגים מהמסגרת הכללית של תנאי העבודה של כלל העובדים. אבל יכולים להיות טאות עובדים בבנק, המטלמים תפקידים רגילים כבכל מסדע מסלתי, ואין טעם טעליהם יחול טעיף זה.

(ב) אם כי טר הורוביץ הסכים להצעתו של

הה"כ בדר - שיוגד כי הנגיד יהיה יועץ כלכלי למטעלה - דוטני שהטעיף הזה, בקטר ליעוץ, הוכנס כאן עם כוונה סטוייכת - שהנגיד, בתוקף היותו נגיד, רטאי ליעץ, ודין עצמו אינה כדין סתף עצה כלכלית. למטעה יש הבל יטודי בין העצה שנותן הנגיד בתוקף היותו נגיד לבין העצה שנותן יועץ כלכלי. לי נדמה שהצעת הה"כ בדר לא מתייבט עם הכוונה.

ס. בז'רנו:

אינני מסכים לניסוח טעיף 9 (ב). בו נאטר שהנגיד ינהל את הבנק, יטבה את עובדי

הבנק וכו', ואחרי כן נאטר, שהנגיד, בהתייעצות עם הועדה, יקבע את תנאי עבודתם של עובדי הבנק. יוצא טזם שהועדה טטטט לו כועדה טיעצת בקטר לקביעת תנאי עבודתם של העובדים, ואילו הבנק הנגיד ינהל בעצמו. לדעתי זה צורף את הארזון, ומוטב או בכלל להוציא את הפסקה, בהתייעצות עם הועדה או להקדים פסקה זו, באופן שיהיה ברור כי הנגיד גם ינהל את הבנק בהתייעצות עם הועדה.

בעת הדיון בכנסת על הקריאה הראשונה של

החוק, הבעתי ספיקות אם הגיע הזמן להקים את הבנק המטלכתי בעיקר טטיבה זו של מחסור בעובדים סטוטים. אני בטוח טזו תהיה בעיה רציבית טאד בהקמת הבנק. אני טבין יפה טאד, סתוך רגט של אחריות לתפקיד הבנק, את הרצון לקבל חופט בקביעת תנאי העבודה, ואני אפילו טפרט זאת בכוונה לקבל את תנאי העבודה של הבנק הלאומי. אטר לנו טר הורוביץ טגם הבנק לחקלאות עטה זאת, וגם טוטודות מסלתיים אחרים עוטים זאת. אולם הבנק המטלכתי אינו בנק לחקלאות, הבנק המטלכתי הוא טוסד מסלתי בטידה יותר גדולה טאטר הבנק לחקלאות או "אל-על". אני טבין יפה את ההכרח למפטר תנאי עבודה טובים, אבל מצד טני אני זוכל את עצמי, כיצד נוכל לומר ליועץ המטפטי המטלתי, לך טותר להיות יועץ מטפטי רע, אולם ליועץ המטפטי של הבנק - אטור, וכיצד נוכל לומר זאת למנהל הכללי של האוצר. ולטורה של פקידים מסלתיים גבוהים.

טר הורוביץ:

גם באנגליה לא שווים תנאי העבודה של העובדים ב, בבנק אוף אינגלנד לבין תנאי

העבודה של העובדים במסדע האוצר של אנגליה. אולם אני מסכים עם הצעת היו"ר שתהיה דיפרנציאציה, טעם טוג סטוייטים של עובדים נוכל להתקשר על ידי הסכמים סיוחדיים. אני גם מסכים שהדבר ייעטה בהתייעצות עם ועדת הכספים, או עם כל טוסד אחר שתקבעו.

היו"ר י. גורני:

אני טבין טטעיף 9 (ג) ינוסח בצורה סטוייגת.

ט.א. גביחובסקי:

אינני מסכים שיאטר, הנגיד רטאי ליעץ למטעלה, ודוטני טכל טה סטוטיוף נגרע.

הנגיד זהו אינטטונציה בפני עצמה, ואת נאטר שהוא יועץ למטעלה זה טוריד טערכו. אם המטעלה טעוניבט להתייעץ אטר - תבוא ותתייעץ; ואת אינה טעוניבט - לא תבוא.

אטר לפעיף 9 (ג), בקטר להעברת סטכויות

הנגיד לעובד אחר, דוטני טבמידה שיהיה טטנה לנגיד, הדבר עלול לפגוע בכבודו העצמי של הטטנה באם הנגיד יעביר סטכויותיו לעובד אחר ולא למטנה.

ט. הורוביץ:
ישנם עשרות תפקידים טכניים שהנגיד אינו יכול ליבצע בעצמו, יש לו כל מיני פקידים שפועלים בטטכותו. פה מדובר על סטכיות הקשורות בפעולות טכניות שצריך להעביר לעובדים אחרים, אבל אני מסכים שיש סטכיות ידועות שצריך למסור לנגיד בלבד.

אשר למטבה, המטבה יקבל את כל סטכיות הנגיד בעת העדרו של הנגיד.

טקובל הוא בעולם שה"גוברנד" קיעץ למטטלה לא בחסד אלא בזכות. המטטלה אינה טובהה לקבל את יעוצו, אבל יש לו רשות וזכות ליעץ. אני דווקא מציע שיהיה כתוב "רשאי", כדי שהוא יוכל לבוא וליעץ בכל ענין שיחשוב כי דרושה חוות-דעתו.

ח. למדון:
בסעיף 9 (ב) באמר "ויהיה רשאי להפסיק את עבודתם לזמן או לפטרם"; מה מחייב להכניס בפעם הראשונה תקדים כזה וסטכות כזו שאין לשום מעסיק בארץ? לפי דעתי זהו תקדים טטולן, וכמד שני יש מספיק אפטריות להפסיק את עבודתו של עובד אם מעל ~~הרשות~~.

י. בדר:
זו אינה הוראה הנוגעת ליחסי העבודה בבנק, זו רק סטכות הניתנת לנגיד, שבמידה ויפטר - הנגיד רשאי לפטר.

סעיפים 10, 11 ו-12

ט. הורוביץ:
לעצם הענין הזה של מטבה אחד או שניים איננו רוצה להביע דעה, כי יש בזה ענין פוליטי המטטלה החליטה כך לנסח סעיף זה, היתה דעה שהסעיף הזה אינו מחייב, אבל צריכה להיות איזו גטיסות לגבי השניים הבאות, ועל עצם הענין יחליטו.

טל
לסעיף 12 ישנה הצעה/הועדה הטיעצת, שהטינוי הראשון של המטבה לנגיד יהיה ל-6 שנים. אני תוסך בהצעה זו.

ח. אריאב:
אני מציע שיהיה כתוב "מטבה לנגיד". כן אני מתנגד להצעה זו של הועדה הטיעצת, בדבר הטינוי הראשון של המטבה לנגיד שיהיה ל-6 שנים.

ט. א. גויחובסקי:
אני רוצה לטמוע את דעת המטטלה בנוגע למטבים. לכל סר בישראל יש סגן אחד, לא יותר, ולמה רוצים למנות שני סגנים לנגיד הבנק? אני מתנגד לכך שסטכנים פוליטיקה הרסנית דווקא בבנק ועם הווסלו.

ט. בז'רנו:
אני הייתי מנסח את השאלה אחרת - כי יחליט על יותר מטטבה אחד. למנות את החוק תמיד אפטר; אם קובעים בחוק "מטבה לנגיד או שני מטבים לנגיד", זה נותן למטטלה את המטכות להחליט - אחד או שניים. אולם אם נקבע בחוק "מטבה לנגיד", אז נותנים לכנסת את המטכות להחליט על יותר מאחד. אם לשאלה זו - של מטבה אחד או שניים - יש איטפליקציות פוליטיות, יכולה להיות דעה שתאיים יותר למסור את ההכרעה לכנסת.

י. בדר:
לפי דעתי צריך להכניס הוראה בחוק, כפי שהיא קיימת לגבי סבקר המדינה ולגבי השופטים, האוסרת על הנגיד והמטבים להיות פעילים במפלגה איזו שהיא.

ח. אריאב:
אני חושב שצריך להיות כתוב "מטבה לנגיד" ולא יותר. אם יבוא זמן ויהיה צורך בשני מטבים - אז יביאו תיקון לחוק. אשר לאיסור פעילות מפלגתית; הייתי מבין את הדבר אילו היה חל על כל עובדי המדינה - והייתי מקדם זאת בברכה - אבל אני מבחין בין סבקר המדינה לבין הנגיד של הבנק הממלכתי.